

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра політології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

« 09 » _____ 2024р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ

У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий) рівень

Галузь знань

10 «Природничі науки»

Спеціальність

101 «Екологія»

Освітньо-наукова програма

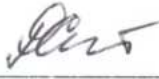
«Екологічні аспекти природокористування»

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні підходи до викладання у вищій школі» Одеса: ОНУ. 2024. 19 с.

Розробник: **І.В. Бубнов**, кандидат історичних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від « 30 » серпня 2024

Завідувач кафедри

Світлана КОЧ
(прізвище та ініціали)

Погоджено із гарантом ОНП
«Екологічні аспекти природокористування»

Ангеліна ЧУГАЙ
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) ФМВПС
Протокол № 1 від « 30 » серпня 2024 р.

Голова НМК

(підпис)

Олег ХОРОШИЛОВ
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від « » 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від « » 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Загальна кількість: Всього кредитів – 6 змістових модулів – 3 ІНДЗ* – не заплановано	Галузь знань 10 «Природничі науки» Спеціальність 101 «Екологія» Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Обов'язковий
		<i>Рік підготовки:</i>
		<i>2-й</i>
		<i>Семестр</i>
		<i>3-й</i>
		<i>Лекції</i>
		24 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		20 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		136 год.
		Форма підсумкового контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування і розвиток у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатності організовувати та здійснювати сучасний інноваційний освітній процес у вищій школі, формування навичок застосування науково-педагогічних інновацій задля оптимізації навчання та сприяння розбудові інноваційного освітньо-виховного середовища закладу вищої освіти.

Завданнями дисципліни є: формування та удосконалення педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь майбутніх вчених, викладачів вищої школи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетенностей**:

Спеціальні (фахові) компетентності

K08 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті

Очікувані програмні результати навчання (РН):

R081 Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: основні концепції інноваційних змін у методах викладання в системі вищої освіти; вимоги, умови та методичне підґрунтя запровадження новітніх методів викладання у вищій школі; передовий вітчизняний та зарубіжний досвід модернізації вищої освіти в умовах євроінтеграції; перспективні тенденції, процеси та підходи розвитку інновацій у вищій освіті відповідно до вимог сьогодення.

вміти: обґрунтовувати власної думки щодо дискусійних проблем науково-педагогічної інноватики; класифікувати новітні методи викладання у вищій школі; застосовувати знання щодо запровадження новітніх сучасних методів викладання у власній педагогічній практиці; використовувати інноваційні методи викладання задля поліпшення якості освітнього процесу у закладі вищої освіти.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти педагогіки вищої школи

Тема 1. Сучасна вища школа в освітній системі України.

Основні принципи освіти в Україні. Склад системи освіти і структура освіти в Україні. Рівні та ступені вищої освіти. Типи закладів вищої освіти.

Тема 2. Закони, закономірності і принципи навчання.

Поняття дидактики вищої школи. Характеристика основних дидактичних систем. Принципи навчання у вищому навчальному закладі. Відмінності національної системи освіти від Європейської.

Тема 3. Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі.

Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі. Основні засади організації навчального процесу. Зміст освіти у вищій школі. Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти. Система планування і організації навчального процесу у ЗВО. Контрольні заходи в організації навчального процесу.

Тема 4. Форми, види, методи і засоби навчання і оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі.

Сутність поняття «форми організації навчання». Розвиток і становлення організаційних форм навчання. Типологія і характеристика методів навчання. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання. Роль і значення аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів. Основні функції оцінювання навчальних досягнень студентів.; Принципи, види і методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів.

Змістовий модуль 2. Загальні засади педагогічної інноватики.

Тема 5. Історія виникнення інноваційного навчання і новітні тенденції розвитку сучасної освіти.

Основні підходи щодо визначення поняття «педагогічна інновація». Характеристика основних етапів розвитку інноваційного навчання. Інноваційність як ознака сучасності. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів.

Тема 6. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.

Сутність педагогічної інноватики. Структура педагогічної інноватики; Класифікація педагогічних нововведень.

Тема 7. Інноваційні процеси у системі освіти.

Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів. Типи структур інноваційних процесів. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.

Тема 8. Інноваційна діяльність педагога.

Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності

Змістовий модуль 3. Системні інноваційні педагогічні технології.

Тема 9. Поняття, зміст і класифікація педагогічних технологій.

Історичні аспекти педагогічної технології. Сутність і особливості педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій. Головні ознаки педагогічної технології.

Тема 10. Методики групової роботи із студентами.

Навчання як системне дослідження. Синектика як модель групового вирішення проблем. Дискусія як навчальна форма роботи. «Кейс»-метод. Метод порто фоліо. Метод проектів як сучасний метод навчання.

Тема 11. Тренінгові та ігрові технології в навчальному процесі.

Основні вимоги до організації тренінгу. Активні методи навчання у процесі тренінгових занять. Використання методу конкретних ситуацій в освітньому процесі. Навчальні ігри в системі тренінгових занять.

Тема 12. Технології особистісно-орієнтованого навчання і професійного розвитку.

Особистісно-орієнтована технологія навчання. Технологія проблемного навчання. Технологія програмованого і модульного навчання. Сутність акмеологічних технологій. Методи вимірювання і оцінки особистісного і професійного розвитку. Навчаючі технології і технології ігромодельовання.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти педагогіки вищої школи						
Тема 1. Сучасна вища школа в освітній системі України	15	2	2			11
Тема 2. Закони, закономірності і принципи навчання	15	2	2			11
Тема 3. Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі	15	2	1			12
Тема 4. Форми, види, методи і засоби навчання і оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі	15	2	1			12
Разом за змістовим модулем 1	60	8	6			46
Змістовий модуль 2. Загальні засади педагогічної інноватики.						
Тема 5. Історія виникнення інноваційного навчання і новітні тенденції розвитку сучасної освіти	15	2	2			11
Тема 6. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання	15	2	2			11
Тема 7. Інноваційні процеси у системі освіти	15	2	2			11
Тема 8. Інноваційна діяльність педагога.	15	2	2			11
Разом за змістовим модулем 2	60	8	8			44
Змістовий модуль 3. Системні інноваційні педагогічні технології.						
Тема 9. Поняття, зміст і класифікація педагогічних технологій	15	2	2			11
Тема 10. Методики групової роботи із студентами	15	2	2			11
Тема 11. Тренінгові та ігрові технології в навчальному процесі	15	2	1			12

Тема 12. Технології особистісно-орієнтованого навчання і професійного розвитку..	15	2	1			12
Разом за змістовим модулем 3	60	8	6			46
Усього годин	180	24	20			136

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна вища школа в освітній системі України 1. Основні принципи освіти в Україні. 2. Склад системи освіти і структура освіти в Україні. 3. Рівні та ступені вищої освіти. 4. Типи закладів вищої освіти.	1
	Закони, закономірності і принципи навчання. 1. Поняття дидактики вищої школи. 2. Характеристика основних дидактичних систем. 3. Принципи навчання у вищому навчальному закладі.	1
2	Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі. 1. Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі. 2. Основні засади організації навчального процесу. 3. Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти. 4. Система планування і організації навчального процесу у ЗВО. 5. Контрольні заходи в організації навчального процесу.	2
3	Форми, види, методи і засоби навчання і оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі. 1. Розвиток і становлення організаційних форм навчання. 2. Типологія і характеристика методів навчання. 3. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання. 4. Роль і значення аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів. 5. Основні функції оцінювання навчальних досягнень студентів	2
4	Історія виникнення інноваційного навчання і новітні тенденції розвитку сучасної освіти. 1. Характеристика основних етапів розвитку інноваційного навчання. 2. Інноваційність як ознака сучасності. 3. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів.	1
	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. 1. Сутність педагогічної інноватики. 2. Структура педагогічної інноватики; 3. Класифікація педагогічних нововведень.	1

5	Інноваційні процеси у системі освіти. 1. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. 2. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. 3. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів. 4. Типи структур інноваційних процесів. 5. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.	2
6	Інноваційна діяльність педагога. 1. Сутність і особливості інноваційної педагогічної діяльності. 2. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. 3. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. 4. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.	2
7	Поняття, зміст і класифікація педагогічних технологій. 1. Історичні аспекти педагогічної технології. 2. Сутність і особливості педагогічної технології. 3. Класифікація педагогічних технологій. 4. Головні ознаки педагогічної технології.	2
8	Методики групової роботи із студентами. 1. Навчання як системне дослідження. 2. Синектика як модель групового вирішення проблем. Дискусія як навчальна форма роботи. 3. «Кейс»-метод і метод порто фоліо. 4. Метод проектів як сучасний метод навчання.	2
9	Тренінгові та ігрові технології в навчальному процесі. 1. Основні вимоги до організації тренінгу. 2. Активні методи навчання у процесі тренінгових занять. 3. Використання методу конкретних ситуацій в освітньому процесі. 4. Навчальні ігри в системі тренінгових занять.	2
10	Технології особистісно-орієнтованого навчання і професійного розвитку. 1. Технологія проблемного навчання. 2. Технологія програмованого і модульного навчання. 3. Сутність акмеологічних технологій. 4. Методи вимірювання і оцінки особистісного і професійного розвитку. 5. Навчаючі технології і технології ігromodelювання.	2
Разом		20

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
(не передбачено)

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.
(не передбачено)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сучасна вища школа в освітній системі України	11
2	Тема 2. Закони, закономірності і принципи навчання	11
3	Тема 3. Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі	12
4	Тема 4. Форми, види, методи і засоби навчання і оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі	12
5	Тема 5. Історія виникнення інноваційного навчання і новітні тенденції розвитку сучасної освіти	11
6	Тема 6. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання	11
7	Тема 7. Інноваційні процеси у системі освіти	11
8	Тема 8. Інноваційна діяльність педагога.	11
9	Тема 9. Поняття, зміст і класифікація педагогічних технологій	11
10	Тема 10. Методики групової роботи із студентами	11
11	Тема 11. Тренінгові та ігрові технології в навчальному процесі	12
12	Тема 12. Технології особистісно-орієнтованого навчання і професійного розвитку.	12
	Разом	136

До самостійної роботи відноситься:

- підготовка до лекцій і практичних занять;
- підготовка фіксованих усних доповідей з відповідної тематики практичних занять.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання спрямовані на ефективне розв'язання навчально-професійних завдань:

Метод проблемного викладення навчального матеріалу.

Пояснювально-ілюстративні методи: лекція, пояснення, самостійне опрацювання літературних джерел, робота з електронними конспектами лекцій та презентаціями, опрацювання наукових публікацій.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень

Практичні: виконання індивідуальних завдань тощо.

Методи формування і стимулювання пізнавальної діяльності: навчальні дискусії.

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Засоби діагностики якості освіти включають в себе поточний, періодичний та підсумковий контроль.

Поточний контроль: усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, захист рефератів/презентацій, доповідь; написання есе; письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами.

Періодичний контроль: тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (можливо тестування, контрольне опитування).

Підсумковий контроль: залік

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою та відсоток від максимальної кількості балів	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно (90-100% від максимальної кількості балів)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре (75-89% від максимальної кількості балів)	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно (60-74% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак

		вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Не задовільно з можливістю повторного складання (35-59% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

1. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні.
2. Нормативні документи щодо розробки складових системи стандартів вищої освіти в Україні.
3. Основні етапи входження України до Болонського процесу.
4. Основні цілі та напрямки реформування вищої освіти в Україні.
5. Структура освіти в Україні. Сутність рівнів і ступенів вищої освіти.
6. Основні закони і закономірності педагогіки.
7. Співвідношення закономірностей і принципів навчання.
8. Характеристика основних принципів дидактики вищої школи.
9. Визначити поняття навчально-методичний комплекс.
10. Сутність, структура і зміст освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки спеціалістів.
11. Навчальний план, його структура і порядок реалізації.
12. Графік робочого часу викладача, порядок його розробки.
13. Лекція, її функція і класифікація.
14. Критерії оцінки лекції і лекційної майстерності.
15. Організація проведення практичного (семінарського) заняття.
16. Практичне заняття, його мета, функції і структура.
17. Мета, завдання і форми самостійної роботи студентів.
18. Форми індивідуальної роботи студентів.
19. Види практик, особливості їх проведення.
20. Основні функції і види педагогічного контролю.
21. Основні критерії оцінки знань студентів.
22. Сутність педагогічної концепції Дж.Дьюї.
23. Сутність педагогічної концепції А. Маслоу.
24. Сутність ідеї «школи без класів» Ф. Брауна.
25. У чому вбачається своєрідність сучасної освітньої ситуації?
26. Роль інноваційних процесів у сучасній освіті.
27. Специфіка інноваційного навчання та його роль у розвитку самоцінної особистості.

28. Передумови виникнення педагогічної інноватики в нашій країні.
29. Спільність і відмінність понять «інноватика», «інновація», «інноваційні процеси в освіті».
30. Значення поняття «новизна» як головної властивості і самостійної цінності будь-якого нововведення.
31. Визначити взаємозв'язок інновації і традиції.
32. Приклади часткових, модульних і системних педагогічних нововведень.
33. Охарактеризуйте головні закони перебігу інноваційних процесів.
34. Характеристика особливостей етапів зародження, освоєння і рутинізації нововведення.
35. Умови ефективності інноваційних процесів у системі освіти.
36. Охарактеризуйте можливі причини опору практиків нововведенням.
37. Вимоги до освітнього рівня фахівців сучасного інноваційного простору.
38. Роль керівника у розвитку інноваційного потенціалу освітнього закладу.
39. Структура і принципи, що лежать в основі нових технологій навчання.
40. Еволюцію поняття «педагогічна технологія».
41. Характеристика головних ознак педагогічної технології.
42. Характеристика основних ознак і видів дискусій.
43. Основні правила проведення мозкового штурму.
44. Що являє собою метод кейсів?
45. Основні недоліки методу кейсів.
46. Що являє собою метод портфоліо?
47. У чому сутність методу проектів?
48. Характеристика основних видів проектів.
49. Характерні ознаки ігор, як методу навчання.
50. Різновиди ігрових технологій навчання.
51. Основні функції рольової гри.
52. Рівень оцінки знань і дій студентів у рольових іграх.
53. Переваги і стримуючі фактори при проведенні інтерактивної гри.
54. Основні вимоги щодо організації тренінгу.
55. Активні методи навчання у процесі тренінгових занять.
56. Основні положення особистісно-орієнтованої педагогічної технології.
57. Основні положення технологій розвиваючого навчання.
58. Основні положення технології формування творчої особистості.
59. Основні положення і правила реалізації технології проблемного навчання.
60. Особливості та принципи модульного навчання.
61. Методика побудови модульних програм.
62. Умови для організації модульного навчання.
63. Основні засоби якісної оцінки особистісних і професійних особливостей людини.
64. Фасилітація як професійно важлива якість особистості педагога.
65. Завдання, що постають перед викладачем у рамках педагогічної фасилітації.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточний та періодичний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3 Модуль. контроль № 1	T4	T5	T6	T7 Модуль. контроль №2	T8	T9	T10 Модуль. контроль №3	залік	
5	5	15(5+10)	5	5	5	15(5+10)	5	5	15(5+10)	20	100

T1, T2 ... T10 – теми практичних занять

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

1. Бубнов І.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні підходи до викладання у вищій школі» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія».
2. Бубнов І.В. Силабус навчальної дисципліни «Сучасні підходи до викладання у вищій школі» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія».
3. Глушкова Н.М. Педагогіка і психологія вищої школи. Конспект лекцій. Одеса: Вид-во «ТЕС», 2015. 108 с.
4. Слободянюк О.Р. Методика викладання у вищій школі. Конспект лекцій. Одеса: Вид-во «ТЕС», 2017. 140 с.
5. Електронний навчальний модуль дисципліни «Сучасні підходи до викладання у вищій школі»
6. Вищезазначене навчально-методичне забезпечення розміщено за посиланнями:
www.eprints.library.odku.edu.ua
[www.http://dpt19s.odku.edu.ua/course/view.php?id=39](http://dpt19s.odku.edu.ua/course/view.php?id=39)

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2015. 351 с.
2. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
3. Нагасв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 241с.
4. Прокопів Л. М. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
5. Глушкова Н.М. Педагогіка і психологія вищої школи. Конспект лекцій. Одеса: Вид-во «ТЕС», 2015. 108 с.
6. Слободянюк О.Р. Методика викладання у вищій школі. Конспект лекцій. Одеса: Вид-во «ТЕС», 2017. 140 с.

Додаткова

1. Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монографія / М. Б. Євтух, Л. Г. Горяна, Н. О. Терентьева. Київ: «Інтерсервіс», 2015. 420 с.
2. Вища освіта України: тематичний випуск «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу»: теоретичний та науково-методичний часопис. Київ, 2015. 280 с.
3. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб . Київ, ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 456 с.
5. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / Кол. авторів; відп. ред. Х.Ш. Бахтіярова. Київ: НТУ, 2017. 172 с.
6. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи: навч. Посібник. Київ: «Знання», 2005. 486 с.
7. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с

8. Освітній менеджмент: проблеми теорії та практики : монографія / Т. О. Дороніна, С. М. Амеліна, В. В. Гаманюк ; за ред. Т. О. Дороніної. Кривий Ріг: ТОВ ВНП, 2014. 300 с.
9. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.] ; Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2017. 316 с.
10. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pometun_Olena/Entsyklopediia_interaktyvnoho_navchannia.pdf?PHPSESSID=42hkub54uir8b7gpgosu8q1jo5. (дата звернення: 07.2024).
11. Руденко Ю. Д. Шляхи подолання кризи сучасної педагогіки. Київ : «Просвіта», 2018. 278 с.
12. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти : термінологічний словник / авт. кол.: Є. Р. Чернишова, Н. В. Гузій, В. П. Ляхоцький [та ін.] ; за наук. ред. Є. Р. Чернишової . Київ, ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2014. 230 с.
13. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: «Кондор», 2011. 628 с.
14. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: «Академвидав», 2006. 352 с.
15. Цехмістрова Г. С. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. для студентів магістратури вищих навчальних закладів. Київ, 2014. 328 с.
16. Шквир О. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Хмельницький: ХГПА, 2020. 94 с.

15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Наукова бібліотека Одеського національного університету URL: <http://lib.onu.edu.ua>
Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського. URL <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
Репозитарій ОДЕКУ www.eprints.library.odeku.edu.ua
Електронний навчальний модуль дисципліни «Сучасні підходи до викладання у вищій школі» [www.http://dpt19s.odeku.edu.ua/course/view.php?id=39](http://dpt19s.odeku.edu.ua/course/view.php?id=39)